

Posudek diplomové práce

Pavel Kovalský: Decoupling vybraných indikátorů zátěže a dopadu na životního prostředí

Diplomová práce má 82 stran textu (včetně sedmi příloh). Seznam literatury obsahuje celkem 32 citací, jak domácích tak zahraničních zdrojů. Velkou roli hrají citace dokumentů OECD, což zřejmě souvisí s tím, že tato mezivládní instituce stála u zrodu konceptu decouplingu. Práce vedle abstraktu (v českém a anglickém jazyce) obsahuje čtyři hlavní kapitoly a dvě kapitoly seznamů (grafů, témat, tabulek a použité literatury).

Diplomová práce se zabývá hodnocením tzv. decouplingu, tedy oddělením ekonomického růstu a zátěže životního prostředí. K zachycení tohoto vztahu používá tři běžně používané indikátory – HDP pro postižení ekonomického růstu, indikátory množství emisí okyselujících látek do ovzduší pro hodnocení zátěže ŽP a defoliaci korun stromů pro indikaci dopadů na životní prostředí. Na str. 51 autor jasně formuluje hypotézu práce (míra decouplingu se liší v závislosti na tom, zda se jedná o indikátory zátěže a dopadů) a hlavní výzkumnou otázku - zda dochází k dvojímu decouplingu.

Lze konstatovat, že autorovi se podařilo odpovídajícím způsobem hypotézu testovat a dospět k vlastním, metodicky i prakticky cenným závěrům. Jako hlavní metodický přístup autor zvolil rešerši odborné literatury na téma decouplingu a dále v rámci empirické části práce vlastní analýzu posuzovaných dat formou grafů. Podařilo se mu na základě praktické analýzy formulovat a doložit obecnější zobecnění (koncept dvojího decouplingu je vhodnějším analytickým nástrojem než původní koncept decouplingu).

Ke koncepční části práce mám následující připomínku – autor si je vědom limitů decouplingu (viz. kap. 1.3), ale nezmiňuje z mého pohledu podstatné omezení - koncept je svázán s myšlenkou nutnosti neustálého ekonomického růstu, od něhož odpoutáváme zátěž ŽP. Bylo by vhodné zmínit alespoň velmi stručně kritiku (z dnes již obsáhlé a erudované diskuse), termín jako *nerůst* atp. To se týká i popisu indikátoru HDP v kapitole 2.5. Postrádám větu či dvě o alternativách postižení ekonomického růstu, či lépe ekonomického rozvoje či kvality života.

Na str. 31 jsem našel malou nekonzistenci mezi grafem 1, hodnotícím vývoj emisí v období 1993 – 2010 (jak je tomu v celé DP) a textem, postihujícím období 1990 – 2010. V dalších částech je již autor konzistentní.

V diskusi výsledků postrádám porovnání s výsledky podobných studií v ČR či zahraničí. Pro DP by byla podobná konfrontace přínosná, autor i čtenář by zjistil, zda další autoři dospěli k podobným či jiným závěrům.

Práce má dobrou formální stránku. V textu jsem nenalezl zásadnější věcné ani stylistické chyby. Rešeršní částí bych vytkl pouze to že v ní dominují citace jedné mezivládní organizace - OECD. Bylo by vhodné doplnit dalšími vědeckými, nezávislými zdroji (jiný úhel pohledu).

Celkové hodnocení

Domnívám se, že diplomová práce splňuje požadavky na závěrečnou práci magisterského studia. Je kvalitní jak po obsahové a praktické, tak teoretické stránce.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

Známkové hodnocení: výborně

Kreditní hodnocení: 17

Otázky pro diskusi:

- Jakým způsobem autor zvolil právě tři v práci hodnocené indikátory? Volba indikátorů může zásadním způsobem ovlivnit výsledný decouplingu.
- Do jaké míry může být decoupling zátěže ŽP ve vyspělých zemích (včetně ČR) způsobem přesunem této zátěže do rozvojových zemí (řada výrobků, které denně spotřebujeme je vyráběna právě tam). Jakými indikátory tento přesun hodnotit?

V Praze dne 20.8.2011

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Viktor Třebický'.

RNDr. Viktor Třebický, Ph.D.